

Lärande
Rydsbergsskolan
Karin Persson
Christian Jerhov
Rektorer

Kortversion av kvalitetsredovisning för Rydsbergsskolan 2009



Kunskap – Kamratskap - Kvalitet

Rydsbergsskolan består av grundskola årskurs 6-9 och obligatorisk särskola årskurs 6-10.

Verksamhetsplanen för 2009/2010 innehåller de åtgärder för förbättring som Rydsbergsskolans personal preciserat föregående läsår. På liknande sätt kommer verksamhetsplanen för läsåret 2010/2011 innehålla åtgärder för förbättring från 2009 års kvalitetsredovisning.

Under föregående år har Rydsbergsskolan arbetat med olika åtgärder för förbättring. Dessa åtgärder har bland annat handlat om **Rydsbergsskolans arbetsplatskultur**. Projektet pågår för tredje året i rad och syftar till att få fram en bild av verksamheten i verkligheten, alltså vilka vi *egentligen* är och vad vi *egentligen* gör.

Det har också under året pågått kompetensutveckling och utvecklingsarbete på temat "**neuropsykiatriska funktionsnedsättningar**", för att bättre kunna möta elever i behov av anpassade studier.

För att på ett förbättrat sätt kunna ta sig an **ledarskapet i klassrummet**, i syfte att nå ökad måluppfyllelse vad det gäller kunskaper, elevinflytande och arbetet med normer och värden, har arbete pågått genom att utveckla det **entreprenöriella lärandet** samt utveckla utarbetandet och användandet av **bedömningsmatriser**.

Ett annat fokus under året har varit **genusarbete** i syfte att utveckla jämställdhet och likvärdighet i undervisningen och i det sociala samspelet samt bli medvetna om hur vi förhåller oss till pojkar respektive flickor.

Arbetet med **värdegrundsfrågor** har också fortsatt och intensifierats. Likabehandlingsplanen revideras och presenteras för all personal i början på varje läsår och alla arbetslag meddelar hur de specifikt ska arbeta förebyggande enligt skolans "värdegrundsprocess".

Förutsättningar och organisation

Antalet elever på Rydsbergsskolan har minskat i såväl grundskola som särskola under flera år. Den kraftiga minskningen av elevunderlaget inför hösten 2009 innebar att stora anpassningar av organisationen behövde göras både av grundskola och av särskola. Inför läsårsstart 2010 kommer elevantalet att vara i stort sett detsamma som under nuvarande läsår.

Rydsbergsskolans arbetsorganisation beskrivs i Rydsbergsskolans lokala arbetsplan. Arbetsplanen revideras årligen och den beskriver ramarna för hela verksamheten, processen kring verksamhetsplanen och det systematiska arbetet kring nya förbättringsområden. Den beskriver även arbetslagsorganisationen, arbetslagens uppdrag samt en fördelningsmodell av resurser.

Särskilda insatser

Arbetet med elever i behov av särskilt stöd planeras enligt Rydsbergsskolans lokala arbetsplan. Arbetslagen kartlägger elevernas behov samt lärarnas samlade kompetenser. Arbetslagen ansvarar även för att fördela och använda kompetenserna över klassgränser och med flexibla lösningar över tid.

Läsförståelse är en viktig del för inläring i många ämnen, och därför satsar Rydsbergsskolan på extra lästräning för att stärka elevernas läsförståelse.

Inför läsårsstart 2008/2009 omfördelades den övergripande specialpedagogsresursen på enheten. Specialpedagogen har under hela 2009 haft 30 % av sin tjänst i förfogande till arbetslagen för specifikt stöd till enskilda elever och som stöd gentemot arbetslagen.

En ny mall för åtgärdsprogram har utarbetats och används från och med läsårsstart 2008/2009. Alla lärare har tränats i att använda den nya mallen och i att uttrycka elevers behov, för att sedan omvandla dessa till konkreta mål och hitta relevanta och framgångsrika åtgärder. Dessutom har det under 2009 utarbetats ett underlag för utredning om särskilt stöd. Denna kartläggning görs i arbetslaget och ligger till grund för upprättande av åtgärdsprogrammen.

Rydsbergsskolan har under 2009 även upprättat en handlingsplan för arbetet med inkludering av elever med funktionsnedsättning.

Rydsbergsskolans genusarbete drivs av skolans genuspedagog tillsammans med en genusgrupp bestående av en representant från varje arbetslag. Under året har gruppen bland annat analyserat skolans betygsresultat med genusperspektivet som utgångspunkt och tillsammans med en grupp elever har skolans jämställdhetsplan reviderats.

En arbetsgrupp finns även kring hälsofrågor. De ansvarar för att anordna de årliga hälsodagarna för hela skolan, samt arbeta för att vidareutveckla arbetet med KASAM.

Ökad elevhälsa och kunskapsuppföljning

Skriftlig information har lämnats till samtliga vårdnadshavare i samband med utvecklingssamtalen. Denna innehåller information om måluppfyllelsen i relation till nationella mål i åk 9 och upprättas i samtliga ämnen som en del av IUP. Alla elever har minst två utvecklingssamtal per läsår.

Alla lärare har utarbetat bedömningsmatriser i syfte att tydliggöra kunskapsmålen och på ett bättre sätt kunna följa upp elevernas kunskaper.

Värna vårt kulturarv

Rydsbergsskolan deltar i "Skapande Skola". Skapande Skola är en satsning med Statens kulturråd som huvudman och innebär att man ansöker om medel för att utveckla skolans skapande verksamheter genom att engagera kulturarbetare. Arbetet har pågått sedan 2008. Rydsbergsskolans värdegrundsplan ligger till grund för arbetet med Skapande Skola, och syftet är att på ett bättre sätt skapa förutsättningar för eleverna att utveckla deras eget skapande och få tillgång till större variation och insikt vad det gäller olika uttrycksformer, helt i linje med läroplanens beskrivning av skolans värdegrund och uppdrag.

Verksamhetens egna prioriterade mål

I verksamhetsplanen formuleras mål för enheten som helhet, samt specifika mål för de olika arbetslagen. Förbättringsområden formuleras alltid utifrån föregående års utvärdering av arbetet med målen i verksamhetsplanen. Målen formuleras alltid tillsammans med personalen och utgår uteslutande från läroplanens nationella målområden: "normer och värden", "kunskaper", betyg och bedömning", samt "elevernas ansvar och inflytande".

Varje enskilt arbetslag formulerar också de sina egna mål och bedriver sedan arbete enligt dessa. Arbetslagen träffar regelbundet rektor för avstämning och utvärdering av processen. I slutet av läsåret redovisar alla arbetslag vad de har arbetat med, hur resultatet blivit samt andra erfarenheter av med- och motgångar.

Arbetslagen är medvetna om processen kring verksamhetens handlingsplaner och genomförandet av dem. På medarbetarsamtal under hösten 2009 utvärderades arbetet med verksamhetsplanens mål och utvärderingen visade att personalen är väl medveten om organisationen kring verksamhetens kvalitetsarbete.

Resultat och måluppfyllelse

Rydsbergsskolans betygsresultat jämförs med riksgenomsnittet och med ett modellberäknat värde. Modellberäknade betygsvärden har tagits fram i en modell där hänsyn tagits till föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå, andel pojkar, andel elever födda utomlands, samt andel elever födda i Sverige med båda föräldrar födda utomlands. Detta värde är tänkt att fungera genom att man i detta värde kompenserar för bakgrundsfaktorer på ett sätt som gör att skolornas värden är jämförbara med varandra, oavsett elevgruppens bakgrund och socioekonomiska förhållanden. Jämförelsen görs genom att den aktuella skolans resultat jämförs med det modellberäknade värdet och en positiv eller negativ differens uppstår. Ett positivt värde betyder att skolan når ett bättre resultat än förväntat i beräkningen.

Rydsbergsskolan har under de tre senaste åren legat över riksgenomsnittet, 2009 ganska kraftigt över. Resultatet 2009 är en förbättring mot tidigare år och överstiger också det modellberäknade värdet.

Rydsbergsskolan överstiger så gott som alltid riksgenomsnittet och vi har - de tre senaste åren - haft ett genomsnittligt meritvärde som stämmer överens med det modellberäknade värdet. Sammantaget anser vi att våra betygsvärden är goda. De överstiger riksgenomsnittet och ligger i nivå, eller strax över, det modellberäknade värdet.

Andelen behöriga till ett nationellt program på gymnasiet har 2007, 2008 och 2009 varit konstant, 93 %.

Redovisning av måluppfyllelse gällande normer och värden

Enligt Lpo 94 arbetar Rydsbergsskolan med följande frågor:

Demokrati-medinflytande, solidaritet, etik-moral, jämställdhet, mångkultur, kränkande behandling, mänskliga rättigheter, rasism och sex och samlevnad..

I samband med upprättande av prioriterade mål inom ramen för verksamhetsplanen fastställs även vilka områden och på vilket sätt handlingsplanen efterföljs.

Liksom tidigare år har vi även under år 2009 arbetat mycket med målområdet "normer och värden". Bedömningen är även detta år att måluppfyllelsen är mycket god. De mål som under läsåret 2008/2009 har prioriterats i verksamhetsplanen inom området för normer och värden, har processats under hela verksamhetsåret och sedan fortsatt under andra hälften av 2009. Dessa mål följs upp kontinuerligt och på olika sätt, via enkäter och andra utvärderingar. För att nå målen inom detta område arbetar personalen medvetet i den ordinarie undervisningen, men liksom tidigare år har det även under 2009 arrangerats särskilda tillfällen där särskilt värdegrundsfrågor har belysts ur olika perspektiv.

Trygghet och trivsel är en fråga som ständigt mäts i våra undersökningar, främst med elever men också med vårdnadshavare. De mätinstrument som vi har att tillgå är Copernicuskäten, Örebroenkäten samt egna elev och föräldrenkäter.

Gällande trygghet så har värdet i Copernicuskäten ökat från medelvärdet 5.0 2007, 5.28 2008 till 5.45 2009. Detta positiva resultat bekräftas i den egna elevenkäten där 95 % av eleverna säger att de aldrig eller sällan blivit utsatt för mobbning vilket är 1,5 % förbättring mot föregående år.

Resultatet är detsamma vad det gäller annan kränkande behandling där 90 % svarar att man aldrig eller sällan utsätts för kränkningar jämfört med förra årets 85,5 %.

Eleverna anser enligt Copernicuskäten att lärarna bryr sig om dem. De anser även i högre grad än tidigare att lärarna visar respekt mot eleverna.

	Lärarna bryr sig om mig	Lärarna visar respekt för eleverna
2007	4.30	3.94
2008	4.65	4.45
2009	4.97	4.81

Känslan av sammanhang (KASAM) är ungefär densamma som förra året. Medelvärdevärdet var 2009 18.83 på frågan om eleverna upplever skolgången som meningsfull, begriplig och hanterbar. (Jämför med 2008 - 18.82 och 2007 - 18.61). Det totala KASAM-värdet i kombination med hur eleverna upplever relationen till lärarna har sjunkit marginellt från medelvärdet 28.91 förra året till 28.87 i år. Ovan redovisade KASAM-resultat är bättre än snittet på 6-9-skolor totalt i kommunen.

I Örebroenkäten ser man att eleverna anser att man på Rydsbergsskolan arbetar medvetet med värdegrundsarbetet. Siffrorna är positiva jämfört med föregående år. Under året har vi på olika sätt arbetat med demokrati och inflytandefrågor vilket ger ett tydligt resultat i Örebroenkäten där över 90 % anser att vi arbetar med dessa frågor och 46 % anser att vi gör det ofta. (Jämför årets medelvärde på övriga kommunens 6-9-skolor som är 38 %, samt vårt egna resultat 2008 som var 32 %).

Vi har också uppmärksammat att eleverna på Rydsbergsskolan i betydligt högre utsträckning än förra året kan tänka sig att bryta in vid trakasserier av andra genom att själva gå emellan som skydd eller genom att säga till. Detta resultat är positivt, men det krävs ett ökat medvetet arbete med att få alla elever att förstå att man som medmänniska måste reagera om man ser att någon annan blir utsatt för kränkningar. Detta är något vi behöver förbättra ytterligare.

Copernicusenkäten 2009 visar att skolklimatets medelvärde kontinuerligt har ökat under de tre år som Rydsbergsskolan deltagit i klimatundersökningen.

Medelvärdet på elevernas resultat, lärarnas resultat och lärarnas syn på rektor var 4.71 2009, jämfört med 2008 då samma värde var 4.4.

	Resultat elever	Resultat lärare	Lärarnas syn på rektor
2007	4.08	4.26	3.57
2008	4.40	4.63	4.18
2009	4.81	4.67	4.65

Området i läroplanen kring "Elevernas ansvar och inflytande" har varit ett högt prioriterat mål även under 2009. Eleverna är väl medvetna om att det finns läroplaner och kursplaner som styr undervisningens riktning men också att de kan och bör vara med och påverka innehållet och formerna för undervisningen. 88.7 % säger att de alltid eller ofta känner till vilka mål de arbetar mot i de olika ämnena (85.7 % - 2008). 11.3 % anser att de sällan känner till målen (14.3% - 2008), men ingen säger att de aldrig gör det.

	Jag får vara med och påverka hur jag får redovisa mitt skolarbete	Jag får vara med och påverka hur jag ska arbeta med mitt skolarbete
2008		
Alltid/Ofta	77,8 %	79,4 %
2009		
Alltid/Ofta	88,1 %	89,1 %

Resultat från Rydsbergsskolans egna elevenkät våren 2009.

Både lärare och elever upplever att måluppfyllelsen är god beträffande planering och uppföljning av veckans arbete. Klasserna har tid att arbeta med sin egen planering och de flesta tar ansvar för att på arbetspass genomföra veckans planering. Lärarna anser att de är bra på att hjälpa eleverna att ta eget ansvar och att stötta de elever som har svårare för att ta eget ansvar. Lärarna anser också i högre grad än tidigare att de samarbetar bra kring kunskapsmålen, att det är roligt att arbeta som lärare, att eleverna får en utbildning med god kvalitet och att man planerar sin undervisning utifrån en analys av elevernas resultat. Genomgående visar resultatet för skolklimatet i lärarnas Copernicusenkät ett positivt resultat. Medelvärdet var 4.81 år 2009 och det kan jämföras med 2008 års resultat på 4.40 och 2007 års resultat på 4.08.

Beträffande elevernas uppfattning om meningsfullhet och bedömning av olika ämnen visar 2009 års Copernicusenkät i stort sett samma värden som 2008 med variationer både uppåt och nedåt. Tabellen nedan visar att utveckling skett i högre grad mellan 2007 och 2008 års mätningar än mellan 2008 och 2009 års mätningar.

De flesta elever anser att påståendet kring förståelsen och undervisningen av de teoretiska ämnena stämmer ganska bra, bra eller mycket bra. Se medelpoäng nedan (skala 1-6):

	Svenska	Engelska	Matematik	NO	SO
... förstår jag målet för ämnet					
2007	4.77	4.48	4.80	4.61	4.91
2008	5.04	5.03	4.95	5.01	4.96
2009	5.14	5.01	4.94	4.71	4.94
... vet jag vad jag behöver kunna för att få det betyg jag vill ha					
2007	4.61	4.33	4.61	4.62	4.85
2008	4.92	4.84	4.85	4.85	4.92
2009	4.97	4.94	4.82	4.65	4.80
... är undervisningen bra					
2007	4.59	3.99	4.63	4.59	4.84
2008	4.86	4.60	4.60	4.84	5.00
2009	5.06	4.92	4.86	4.76	4.72
... stämmer undervisningen väl med ämnets mål					
2007	4.63	4.17	4.67	4.76	4.89
2008	4.95	4.93	4.81	4.86	5.14
2009	5.08	4.93	4.94	4.79	4.83

Resultat i relation till statliga och kommunala mål

All verksamhet på Rydsbergsskolan formas utifrån nationella och kommunala styrdokument. Varje år formuleras verksamhetens mål utifrån de övergripande nationella målen och Lerums kommuns kommunala mål.

Resultatet från enkäter såsom Örebroenkäten, Copernicusenkäten, egna enkäter och utvärderingar har haft betydelse i bedömningen av val av förbättringsområden när det gäller resultat i relation till statliga och kommunala mål. Det finns en kontinuitet och en medveten strategi för skolutvecklings- och kvalitetsarbetet på Rydsbergsskolan.

En inarbetad arbetsgång är att tillsammans med personalen på studiedagen i september utarbeta det nya läsårets verksamhetsplan utifrån det redovisade i kvalitetsredovisningen och andra förbättringsområden. Verksamhetsplanen tydliggör målen, vad som ska göras för att nå målen och vem/vilka som ansvarar för måluppfyllelsen. Arbetslagen utarbetar även sina egna mål, vilka tillförs verksamhetsplanen. Utifrån de, i verksamhetsplanen preciserade, målområdena utgår även enhetens gemensamma kompetensutvecklingsplan. Rektorer träffar sedan sina respektive arbetslag ett antal gånger under läsåret för att följa upp

arbetslagens egna mål. De gemensamma målen processas på konferenser och studiedagar och arbetet följs upp med enkäter, intervjuer och annan utvärdering. På studiedagen i juni utvärderas och analyseras årets arbete med all personal och med styrdokumenterna som hjälp tittar vi på vad som kan utvecklas vidare och vad vi behöver bli bättre på.

När det gäller bedömning av måluppfyllelse så kan man konstatera att Rydsbergsskolan har utvecklats även under 2009. Utvärderingar visar att eleverna når goda resultat, att eleverna anser att lärarna utgår från varje enskild elevs behov och förutsättningar, anpassar undervisningen efter elevernas förutsättningar, och att man strategiskt arbetar med elever i behov av särskilt stöd. Egna utvärderingar tillsammans med Copernicusenkäten 2009 och Örebroenkäten 2009 visar på både goda och något sämre resultat, men till största delen är resultaten bättre än föregående år. Copernicusenkäten för 2009 visar att Rydsbergsskolan har förbättrats avsevärt beträffande skolklimatet, vilket är mycket glädjande.

Arbetslagen har sedan hösten 2008 fått precisera hur de tänker arbeta med temaarbeten och ämnesövergripande studier, samt hur organisationen kring arbetspass (arbetspass utifrån elevens egen planering) ser ut och hur det fungerar. De har även i augusti 2009 fått precisera hur de ska ta till vara elevernas entreprenöriella kompetenser och utveckla det entreprenöriella tänkandet i arbetslaget.

Under hösten 2009 har Rydsbergsskolan deltagit som frivillig referensskola till Skolverkets arbete med att utarbeta nya läro- och kursplaner inför 2011. Alla lärare har läst och reflekterat över de remisser som i tre omgångar har skickats ut under hösten. De har även gett respons på syftet, det centrala innehållet och kunskapskraven för respektive ämne. Denna process har, trots att det har varit ett mycket intensivt arbete, inneburit att lärarna, redan innan nya förutsättningar börjar gälla, är medvetna om vad som komma skall och kan förbereda sig för att arbeta utifrån de nya styrdokumenterna. Processen kring Skolverkets remisser har även inneburit många pedagogiska samtal i kollegiet och i respektive ämnesgrupp, vilket också leder till erfarenhetsutbyte och nya lärdomar.

Satsningen på att utarbeta en uppdragsutbildning tillsammans med Göteborgs Universitet kring konflikthantering har också varit en förutsättning som har påverkat arbetet. Syftet att utveckla personalens kunskap inom konflikthantering genom teoretiska perspektiv via föreläsningar samt via praktiska övningar har inneburit att pedagogisk personal i större utsträckning än tidigare måste bedöma konfliktens art och vidta åtgärder själva och inte överlämna det åt någon annan. Utbildningens fokus ligger på deltagarnas egen förståelse av konflikter samt utveckling av hantering av konflikter i klassrummet.

Arbetet med Rydsbergsskolans arbetsplatskulturanalys pågår för tredje året i rad. Projektet är en kompetensutvecklingsinsats i syfte att åstadkomma en ny gemensam plattform och gemensamt skapa den skolkultur som är önskvärd. Denna förutsättning påverkar måluppfyllelsen i positiv bemärkelse. Personalen

blir sedd och man får möjlighet att titta på sig själv ur ett pedagogiskt och didaktiskt perspektiv vilket medvetandegör och utvecklar arbetet. Kanske har detta projekt varit en del i det positiva förbättringsresultatet beträffande Copernicus undersökning om skolklimat. Medelvärde för skolklimatet under 2009 enligt Copernicus lärarenkät var 4.81 (jmf 2008 - 4.40 och 2007 - 4.08).

Arbetsprocesser som har påverkat måluppfyllelsen

Den övergripande arbetsprocessen för Rydsbergsskolans hela arbete är formulerat i Rydsbergsskolans lokala arbetsplan. Arbetsplanen tillsammans med skolans handlingsplaner anger ramen för hela skolans verksamhet. Inom ramen för detta är sedan arbetslagen fria att på bästa sätt, utifrån de olika kompetenser som finns i arbetslaget, organisera för en god kvalitet. Arbetslagens mandat påverkar måluppfyllelsen i positiv bemärkelse. Det ger lärare möjlighet att påverka och förändra. På så sätt lyfts verksamheten.